

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА»

Лектор курсу			Пильнова Валентина Павлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва.		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в GWE		e-mail: v.pylnova@duikt.edu.ua https://classroom.google.com/u/1/c/NzEwNTY4MzM5NTE1=lj7hncn	
Галузь знань					Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність					Семестр		2	
Освітня програма					Тип дисципліни		Вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	18	-	36	-	96	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі								
Мета курсу:		Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних компетентностей щодо методології, інструментів та стратегій управління вартістю підприємства з метою максимізації його ринкової вартості та забезпечення довгострокової фінансової стійкості в динамічному ринковому середовищі.						
У результаті вивчення дисципліни здобувач має знати:					У результаті вивчення дисципліни здобувач має вміти:			
• Концептуальні засади вартісно-орієнтованого управління (VBM) та його відмінності від традиційних бухгалтерських підходів. • Ключові драйвери вартості підприємства на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях. • Методологію трьох класичних підходів до оцінки вартості бізнесу (дохідного, порівняльного, витратного). • Алгоритми розрахунку сучасних фінансових показників ефективності, таких як WACC, EVA, MVA, CVA та CFROI. • Принципи побудови Збалансованої системи показників (BSC), орієнтованої на максимізацію вартості. • Економічну сутність та види реструктуризації, а також механізми утворення синергії при M&A угодах. • Методи узгодження інтересів власників і менеджерів за допомогою вартісних KPI та довгострокових програм мотивації. • Ознаки та індикатори руйнування вартості під час фінансових криз та методи оцінювання ліквідаційної вартості. і соціальній інженерії.					• Ідентифікувати та класифікувати ключові фактори (драйвери) вартості для підприємств різних галузей економіки. • Обґрунтовувати та розраховувати вартість капіталу компанії (WACC) за допомогою сучасних фінансових моделей. • Прогнозувати вільні грошові потоки (FCFF, FCFE) та здійснювати дисконтування в межах дохідного підходу. • Проводити порівняльний аналіз аналогічних компаній та коректно застосовувати ринкові мультиплікатори. • Розраховувати та інтерпретувати показники економічної доданої вартості (EVA) для оцінки реальної ефективності бізнесу. • Інтегрувати вартісні орієнтири в загальну стратегію підприємства та розробляти карти стратегічних цілей BSC. • Оцінювати ефективність операцій M&A, розраховувати вартість синергетичного ефекту та визначати доцільність реструктуризації. • Проектувати системи матеріального стимулювання персоналу, прив'язані до приросту ринкової вартості підприємства. • Розробляти комплекс антикризових заходів для запобігання знеціненню активів та руйнуванню вартості компанії в умовах ринкової нестабільності.			

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА			
Тема 1. Концептуальні основи управління вартістю підприємства <u>Рекомендовані джерела:</u> 1- 18			
Заняття 1.1. Концептуальні основи управління вартістю підприємства	Лекція 1 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2. Еволюція фінансових моделей управління та сутність вартісно-орієнтованого управління Заняття 1.3. Критерії та фактори формування вартості підприємства в сучасній економіці.	Практичне заняття 1 4 год	9 бали	Усне опитування, виконання завдань та практичне застосування знань і вмінь.
Тема 2. Інформаційне забезпечення та аналітична база вартісного управління <u>Рекомендовані джерела:</u> 1- 18			
Заняття 2.1 Інформаційне забезпечення та аналітична база вартісного управління	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2. Джерела фінансової та нефінансової інформації для оцінювання та управління вартістю. Заняття 2.3. Аналіз фінансового стану підприємства крізь призму його ринкової цінності.	Практичне заняття 2 4 год	9 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
Тема 3. Дохідний підхід до оцінювання вартості бізнесу <u>Рекомендовані джерела:</u> 1-18			
Заняття 3.1 Дохідний підхід до оцінювання вартості бізнесу	Лекція 3 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Метод дисконтованих грошових потоків як базовий інструмент оцінки Заняття 3.3. Прогнозування майбутніх грошових потоків та визначення термінальної вартості.	Практичне заняття 3 4 год	9 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 4. Ринковий та витратний підходи в системі оцінки <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–18			
Заняття 4.1 Ринковий та витратний підходи в системі оцінки	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 4.2. Методологія застосування мультиплікаторів при порівняльному аналізі. Заняття 4.3. Витратний підхід: метод чистих активів та метод ліквідаційної вартості підприємства	Практичне заняття 4 4 год	9 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 5. Моделі доданої вартості як інструменти контролінгу <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–18			
Заняття 5.1 Моделі доданої вартості як інструменти контролінгу	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2. Економічна додана вартість та ринкова додана вартість: методика розрахунку. Заняття 5.3. Концепція грошової доданої вартості та рентабельності інвестицій на основі грошових потоків.	Практичне заняття 5 4 год	9 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 1. Концептуальні основи управління вартістю підприємства Тема2. Інформаційне забезпечення та аналітична база вартісного управління Тема3. Дохідний підхід до оцінювання вартості бізнесу Тема4. Ринковий та витратний підходи в системі оцінки Тема 5. Моделі доданої вартості як інструменти контролінгу	Самостійна робота		
	10 год	2 бали	1. Інтереси стейкхолдерів та їхній вплив на цільові орієнтири вартості компанії..
	11 год	2 бали	2. Макроекономічні та галузеві фактори ризику в моделях вартісного аналізу
	11 год	2 бали	3. Обґрунтування ставки дисконтування за моделями CAPM та WACC.
	11 год	2 бали	4. Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів, та виведення підсумкової вартості.
	11 год	2 бали	5. Інтеграція моделей доданої вартості в систему поточного фінансового контролю компанії.
РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНИЙ ВАРТІСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ТА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ			
Тема 6. Стратегічне управління вартістю та інвестиційна політика <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–18			
Заняття 6.1. Стратегічне управління вартістю та інвестиційна політика	Лекція 6 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2. Розробка вартісно-орієнтованої стратегії розвитку підприємства на довгостроковий період. Заняття 6.3. Оцінювання впливу інвестиційних проектів та капітальних вкладень на приріст вартості бізнесу.	Практичне заняття 6 4 год	9 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 7. Реструктуризація підприємства як радикальний інструмент підвищення вартості <u>Рекомендовані джерела:</u> 1 - 18			
Заняття 7.1. Реструктуризація підприємства як радикальний інструмент підвищення вартості	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2. Форми та види реструктуризації бізнесу. Заняття 7.3. Психологічні та економічні аспекти злиття при поглинанні в управлінні вартістю.	Практичне заняття 7 4 год	9 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування

Тема 8. Вартісно-орієнтована система мотивації персоналу <u>Рекомендовані джерела:</u> 1 -18			
Заняття 8.1 Вартісно-орієнтована система мотивації персоналу	Лекція 8 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Ключові показники ефективності управління з динамікою вартості компанії. Заняття 8.3. Програми участі працівників у капіталі: опціони, акції та фантомні плани.	Практичне заняття 8 4 год	9 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 9. Антикризове управління вартістю та фінансова безпека <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–18			
Заняття 9.1 Антикризове управління вартістю та фінансова безпека	Лекція 9 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 9.2. Моніторинг загрози руйнування вартості підприємства та діагностика фінансової кризи. Заняття 9.3. Стратегії захисту вартості компанії в умовах макроекономічної нестабільності	Практичне заняття 9 4 год	10 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Тема 6. Стратегічне управління вартістю та інвестиційна політика Тема 7. Реструктуризація підприємства як радикальний інструмент підвищення вартості Тема 8. Вартісно-орієнтована система мотивації персоналу Тема 9. Антикризове управління вартістю та фінансова безпека	Самостійна робота		
	10 год	2 бали	6. Збалансована система показників (BSC) як інструмент декомпозиції вартісних цілей.
	10 год	2 бали	7. Оцінка синергетичного ефекту від реструктуризації та інтеграційних процесів
	10 год	2 бали	8. Подолання агентських конфліктів між власниками та топ-менеджментом через вартісні стимули.
	11 год	2 бали	9. Управління вартістю в процедурах санації, банкрутства та добровільної ліквідації.
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран. Комп'ютерний клас для проведення практичних занять. Програмне забезпечення: ОС Windows, MS Office, доступ до онлайн-додатків, періодичних видань та інших інтернет-джерел, до електронної бібліотеки ДУІКТ, до віртуального навчального середовища Google Workspace for Education, інформації сайту Університету.			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
1. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. – 207 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1954_39505738.pdf 2. Пильнова В.П. Оцінка і контроль кредитоспроможності суб'єктів малого бізнесу. Інвестиції: практика та досвід : наук.-практ. журн. – К., 2020. – Вип. 2. – С. 43-48. – URL: http://www.investplan.com.ua/?n=2&y=6814 3. Пильнова В.П. Фінансова безпека суб'єктів підприємництва: вплив ризиків на фінансову стійкість. Ефективна економіка. 2020. №1. – URL: http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7595 4. Пильнова В.П. Дотримання балансу дебіторської та кредиторської заборгованості як показник стабільного фінансового стану підприємств. Інвестиції: практика та досвід : наук.-практ. журн. – К., 2020. – Вип. 1. – С. 33–38. – URL: http://www.investplan.com.ua/?n=2&y=6814			

5. Пильнова В.П., Гавриш О.М., Капелюшна Т.В. Формування системи управління підприємницькими ризиками. Інвестиції: практика та досвід : наук.-практ. журн. – К., 2020. – Вип.24. – URL: <http://www.investplan.com.ua/?n=2&y=6814>
6. . Пильнова В.П., Пильнов Д.О., Горпинич Л.І. Оцінка вартості майна компанії в системі діагностики бізнесу. Економіка. Менеджмент. Бізнес: Науковий журнал Київ. ДУІКТ, 2024. Вип.2(45). С.73-81. <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2024.011010>
7. Пильнов Д.О., Пильнова В.П. Корпорація як ефективна форма організації бізнесу: оцінка фінансового потенціалу. Ефективна економіка. 2025. №10. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10>
8. Пильнов Д.О., Пильнова В.П. Оцінка якості корпоративного управління як інструмент гармонізації інтересів всіх учасників бізнесу. Інвестиції: практика та досвід: наук.-практ. журн. Київ. 2025. Вип. 19. С. 113-119. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.19>
9. Пильнова В.П., Пильнов Д.О. Система контролінгу та її вплив на фінансову стійкість підприємства. Економіка. Менеджмент. Бізнес: Науковий журнал Київ. ДУІКТ, 2025. Вип. 3 (50). С.60-69. <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2025.030817>
10. Пильнова В.П., Пильнов Д.О. Управління ризиками суб'єктів інноваційного підприємництва: напрями та особливості. Агросвіт: наук.-практ. журн. Київ. 2025. Вип.19. С.80-85. <https://doi.org/10.32702/10.32702/2306-6792.2025.19>
11. Теорія та практика моделювання бізнес-процесів : монографія / В. С. Пономаренко, С. В. Мінухін, С. В. Знахур. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 244 с. http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1627_78844320.pdf
12. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001р. № 2658-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2001. - № 47. - С. 251. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>
13. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003р. № 1378-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2004. - № 15. - С. 229. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
14. Про затвердження Національного стандарту N 1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав": Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р.№1440 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>
15. Про затвердження Національного стандарту N 2 "Оцінка нерухомого майна": Постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2004 р.№1442 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-%D0%BF>
16. Про затвердження Національного стандарту N 3 "Оцінка цілісних майнових комплексів": Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2006 р.№1655 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-%D0%BF>
17. Про затвердження Національного стандарту N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності": Постанова Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 р.№1185 - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2007-%D0%BF>
18. Офіційний веб-портал Фонду державного майна України. - <http://www.spfu.gov.ua/>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
 - Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
 - Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
 - Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
 - Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
 - За ініціативою викладача зміст даного курсу оновлюється щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення за тематикою освітньої компоненти. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу.
 - Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf
- Правила академічної доброчесності**
- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
 - Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.

- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.
- Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf?2

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Використовується накопичувальна (100 бальна) система оцінювання. Поточна успішність складається з успішності за активність під час лекцій, роботу на практичних заняттях, виконання завдань під час самостійної роботи. Всі завдання оцінюються відповідно вимог щодо змістовності та встановлених строків виконання і їх здачі. Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні заліку його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Для отримання додаткових балів, студент повинен надати копію сертифіката або друкованої публікації чи письмове повідомлення видавця, про прийняття до друку публікації. Тематика публікації (вебінара, курсу) повинна відповідати змісту дисципліни, при цьому студенту зараховується додаткові бали замість балів за виконання суміжних за тематикою практичних робіт. Максимальна кількість додаткових балів, що можуть бути зараховані за дисципліну – 10 балів.

Разом це є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 60.

Форми контролю/ Види навчальної роботи		Оцінювання	
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ:			
Робота на заняттях, у т.ч.			
участь у експрес-опитуванні		за кожну правильну відповідь - 0,25 бали	
доповідь з презентацією за тематикою самостійної роботи		за кожну презентацію (реферат) максимум - 8 балів (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	
усне опитування, рішення практичних задач		за кожну правильну відповідь – 2,0 бали	
участь у обговоренні ситуаційного завдання		за кожну правильну відповідь – 1,0 бали	
участь у діловій грі, навчальній дискусії		за кожну участь - 0,5 бали	
Додаткова оцінка за видами діяльності за тематикою дисципліни			
Участь у вебінарах, тренінгах		за кожні 0,1 кредити (3 год.) участі з отриманням сертифікату - 3 бали	
Тези доповіді за участю у конференції		за кожні тези, які опубліковані - 3 бали	
Стаття у виданні в Україні		за кожну статтю, яка опублікована - 5 балів	
Стаття у іноземному виданні		за кожну статтю, яка опублікована - 10 балів	
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ:		диференційований залік	Згідно критеріїв оцінювання
бали	Критерії оцінювання		Рівень компетентності
			Оцінка /запис в екзаменаційній відомості

90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає силабусу дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого силабусом, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в силабусі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає силабусу дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом силабусу дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений силабусом дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в силабусі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових силабусу дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що силабус дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не проставляється
0-34	Студент повністю не виконав вимог силабусу навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не проставляється